

HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND

rotel 4

DOM
2021-05-17
Umeå

Mål nr
B 299-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Luleå tingsrätts dom den 15 mars 2021 i mål nr B 3133-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (åklagare)

Kammaråklagare Rickard Finnberg och assistentåklagare Elin Björkén
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå

Motparter (målsägande)

1. Masomeh Asgari

2. Nader Shojaei

Ombud och målsägandebiträde för 1 och 2: Advokat Soren Abbaszadeh
Advokatfirman De Basso AB
Storgatan 12
703 61 Örebro

3. Dödsboet efter Ali Reza Shojaei

Ombud: Advokat Soren Abbaszadeh
Advokatfirman De Basso AB
Adress enligt ovan

Klagande och motpart (målsägande)

Jawat Mohammadi

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Soren Abbaszadeh
Advokatfirman De Basso AB
Adress enligt ovan

Klagande och motpart (tilltalad)

Erik JOAKIM Forsell, 19760226-9016
Frihetsberövande: Häktad
Kavallerivägen 5 A Lgh 1003
961 43 Boden

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Malin Rådström
Advokatfirman Althin HB
Skeppsbron 28, 3 tr
111 30 Stockholm

Dok.Id 140613

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 384	Bankgatan 3	090-17 20 00		måndag – fredag
901 08 Umeå		E-post: hovratten.ovrenorrland@dom.se		08:00–16:00
		www.hovrattenovrenorrland.domstol.se		

SAKEN
Mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
 2. Joakim Forsell ska vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas.
 3. Malin Rådström får ersättning av allmänna medel med 190 616 kr, varav 80 869 kr för arbete, 40 455 kr för tidsspillan, 31 169 kr för utlägg och 38 123 kr för mervärdesskatt. Staten ska stå för kostnaden.
 4. Soren Abbaszadeh får ersättning av allmänna medel med 35 550 kr, varav 27 788 kr för arbete, 652 kr för tidsspillan och 7 110 kr för mervärdesskatt. Staten ska stå för kostnaden.
-

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska bestämma ett längre fängelsestraff än tingsrätten.

Jawat Mohammadi, som har biträtt åtalet även i hovrätten, har yrkat bifall till den skadeståndstalan som han förde vid tingsrätten.

Joakim Forsell har yrkat att hovrätten ska frikänna honom från åtalet eller, i annat fall, döma honom till en lindrigare påföljd. Han har även yrkat att hovrätten ska avslå målsägandenas yrkanden om skadestånd.

Parterna har motsatt sig varandras ändringsyrkanden.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen

Utredningen i hovrätten har varit densamma som vid tingsrätten. Förhören har spelats upp.

Skuldfrågan

Tingsrätten har i sin dom utförligt redogjort för den utredning som har lagts fram och hur tingsrätten har värderat denna. Försvaret har invänt att tingsrätten brustit i sin bevisvärdering bl.a. genom att sammanblanda bedömningen av tillförlitlighet och trovärdighet samt genom att felaktigt betrakta vittnesiakttagelserna som tillförlitliga. Hovrätten kan på ett generellt plan instämma i försvararens problematisering av begreppen trovärdighet och tillförlitlighet. Man kan med fog sätta ifråga betydelsen av en persons trovärdighet vid bevisvärdering. Avgörande är ju vilket bevisvärde en muntlig utsaga kan anses ha och för den frågan är andra faktorer viktigare än det allmänna intryck som en förhörsperson lämnar. Enligt hovrättens bedömning har dock tingsrätten i alla delar gjort en korrekt bevisvärdering av den presenterade muntliga

bevisningen. Hovrätten delar därför tingsrättens bedömning av vad som är utrett i målet.

Det är således styrkt att Joakim Forsell på den tid och plats som framgår av åtalet har berövat Ali Reza Shojaei livet genom att skjuta honom i hjärtat. I likhet med tingsrätten anser hovrätten att det genom vittnesiakttagelser från Jash Heydari, Linus Engström och Sonny Lundström i förening med den övriga utredningen framgår att Joakim Forsell har haft med sig någon form av skjutvapen när han körde fram till Ali Reza Shojaei på parkeringen. Som tingsrätten också funnit visar utredningen att Ali Reza Shojaei gått fram obehärdnad till Joakim Forsells bil och öppnat dennes förardörr, samt att det kort därefter gått av ett skott utan någon form av kontakt dem emellan.

Hovrätten delar tingsrättens bedömning att det inte är utrett vilken typ av skjutvapen som Joakim Forsell har använt sig av. Att skjutvapnet inte har påträffats saknar enligt hovrättens mening betydelse för huruvida gärningen är styrkt. Omständigheten får dock, på sätt som tingsrätten har angett, betydelse vid bedömning av Joakim Forsells uppsåt. På de skäl som tingsrätten har anfört ansluter sig hovrätten till bedömningen att Joakim Forsell har varit likgiltig till såväl risken för en dödlig utgång som den dödliga effekten. Han har alltså agerat med ett likgiltighetsuppsåt.

Hovrätten delar även tingsrättens bedömning att Joakim Forsells invändning om nödvärn ska lämnas utan avseende.

Såsom tingsrätten funnit ska alltså Joakim Forsell dömas i enlighet med vad som anges i åtalet. Hovrätten anser, i likhet med tingsrätten, att det inte har framkommit några sådana förmildrande omständigheter som gör att gärningen är att bedöma som dråp. Tingsrättens dom ska således fastställas i denna del.

Påföljdsfrågan

Tingsrätten har redogjort för straffbestämmelsen för mord samt de skäl som enligt tingsrättens mening talar för att påföljden bör bestämmas till fängelse 16 år. Liksom

tingsrätten anser hovrätten att det inte har framkommit några direkta förmildrande eller försvårande omständigheter i detta fall. Hovrätten delar till fullo tingsrättens bedömning i fråga om gärningens straffvärde och val av påföljd. Tingsrättens dom ska därför fastställas även i denna del.

Skadestånd

Hovrätten gör inte någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort i fråga om skadestånd. Tingsrättens dom ska således fastställas också i denna del.

Häktning

Det är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år för det brott som Joakim Forsell döms för. Det är inte uppenbart att det saknas risk för att Joakim Forsell fortsätter sin brottsliga verksamhet eller för att han avviker eller på annat sätt undandrar sig lagföring eller straff. Han ska därför vara häktad till dess fängelsestraffet får verkställas.

Övrigt

Försvaren har begärt ersättning för arbete motsvarande 56,75 timmar.

Åklagaren har beretts tillfälle att yttra sig över den begärda ersättningen och har anfört i huvudsak följande. Den debiterade tiden är förhållandevis hög jämfört med tiden i tingsrätten och en sådan noggrann genomgång av förhören kan knappast vara motiverad sett till den ringa tid som förflutit mellan tings- och hovrättsprocessen. Det noteras också att ingen ny bevisning eller andra nya omständigheter har tillkommit. Ersättningen bör sättas ned.

Hovrätten anser att ersättningen synes vara något väl tilltagen men att den utifrån målets art och omfattning får anses vara skälig. Begärd ersättning ska således utgå.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 14 juni 2021.

Hovrättspresidenten Erik Sundström, hovrättsrådet Malin Bergström och
tf. hovrättsassessorn Lisa Nordbrandt (referent) samt nämndemännen Joakim Mörk
och Maria Olofsson har deltagit i avgörandet. Domstolen är enig.

Avräkningsunderlag finns i hovrättens akt.

LULEÅ TINGSRÄTT
Handl 5

DOM
2021-03-15
meddelad i
Luleå

Mål nr: B 3133-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Erik JOAKIM Forsell, 19760226-9016
Kavallerivägen 5 A Lgh 1003
961 43 Boden

Offentlig försvarare:

Advokat Malin Rådström
Advokatfirman Althin HB
Skeppsbron 28, 3 tr
111 30 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Rickard Finnberg och assistentåklagare Elin Björkén
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924
971 28 Luleå

Målsägande

1. Masomeh Asgari
Iran

Målsägandebiträde:

Advokat Soren Abbaszadeh
Advokatfirman De Basso AB
Storgatan 12
703 61 Örebro

2. Dödsboet efter Ali Reza Shojaei
Bullerleden 11 A Lgh 1002
961 67 Boden

Ombud:

Advokat Soren Abbaszadeh
Advokatfirman De Basso AB
Storgatan 12
703 61 Örebro

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Skeppsbrogatan 43

Telefon

0920-29 55 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 849

971 26 Luleå

E-post

lulea.tingsratt@dom.se

Webbplats

<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt/behandling-av-personuppgifter/sa-behandlar-vi-personuppgifter/>

3. Jawat Mohammadi
Björknäsvägen 14 Lgh 1003
961 64 Boden

Målsägandebiträde:
Advokat Soren Abbaszadeh
Advokatfirman De Basso AB
Storgatan 12
703 61 Örebro

4. Nader Shojaei
Iran

Målsägandebiträde:
Advokat Soren Abbaszadeh
Advokatfirman De Basso AB
Storgatan 12
703 61 Örebro

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för
Mord, 3 kap 1 § brottsbalken
2020-10-28

Påföljd m.m.
Fängelse 16 år

Skadestånd

1. Joakim Forsell ska betala skadestånd till dödsboet efter Ali Reza Shojaei med 26 265 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2020 till dess betalning sker.
2. Joakim Forsell ska betala skadestånd till Nader Shojaei med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2020 till dess betalning sker.
3. Joakim Forsell ska betala skadestånd till Masomeh Asgari med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2020 till dess betalning sker.
4. Jawat Mohammadis skadeståndsyrkande avslås.

Häktning m.m.

Joakim Forsell ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Malin Rådström får ersättning av staten med 465 904 kr. Av beloppet avser 150 338 kr arbete, 109 620 kr tidsspillan, 112 765 kr utlägg och 93 181 kr mervärdesskatt.
 2. Soren Abbaszadeh får ersättning av staten med 144 758 kr. Av beloppet avser 85 144 kr arbete, 18 270 kr tidsspillan, 12 393 kr utlägg och 28 951 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

YRKANDEN OCH INSTÄLLNINGAR

Åklagaren har yrkat att Joakim Forsell ska dömas för **mord** enligt följande.

Joakim Forsell har berövat Ali Reza Shojaei livet genom att skjuta honom i hjärtat. Den hände den 28 oktober 2020 på en parkering vid Lulevägen, Bodens kommun.

Joakim Forsell begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 3 kap. 1 § brottsbalken.

Ali Reza Shojaeis far Nader Shojaei, hans mor Masomeh Asgari och hans tidigare familjehemspappa Jawat Mohammadi har biträtt åtalet och begärt skadestånd av Joakim Forsell med vardera 60 000 kr för sveda och värk i form av psykiskt lidande. Dödsboet efter Ali Reza Shojaei har för sin del begärt skadestånd med 26 265 kr för begravningskostnader. På samtliga belopp har begärts ränta enligt 6 § räntelagen från den 28 oktober 2020 till dess full betalning sker.

Joakim Forsell har förnekat brott och bestritt skadeståndskraven utan att kunna godta några belopp som skäligen i sig. Han har vidgått att han varit på platsen, men gjort gällande att han varit utsatt för ett pågående brottsligt angrepp från Ali Reza Shojaei; i en avvärjningssituation har ett skott gått av, men han har inte haft uppsåt att vare sig avfyra ett skjutvapen mot Ali Reza Shojaei eller beröva denne livet.

FRIHETSBERÖVANDE

På grund av brottsmisstanken har Joakim Forsell varit gripen, anhållen och häktad alltsedan den 29 oktober 2020.

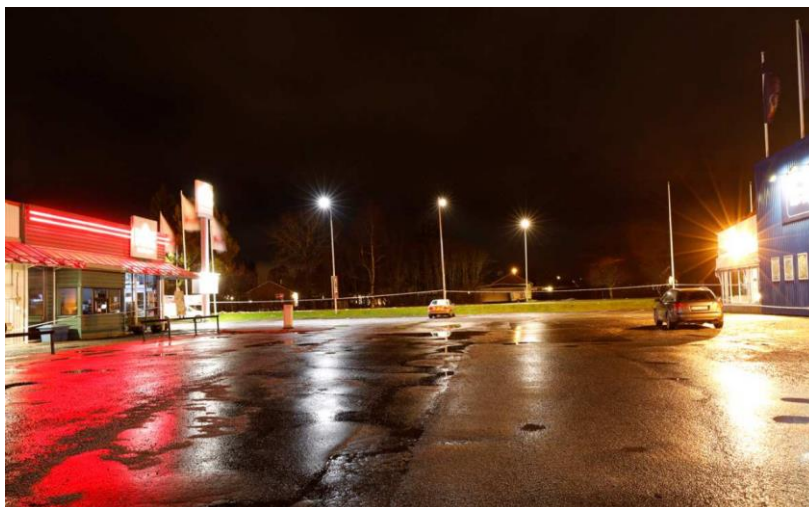
UTREDNINGEN

Bakgrund

Ali Reza Shojaei var vid sin död 19 år. Han var afghansk medborgare, men hade fötts och vuxit upp i Iran innan han kom till Sverige 2013. Han och hans bästa vän Jash Heydari hade varit ute på en rundresa med Jash Heydaris bil i Norr- och Västerbotten, och kom sent på kvällen den 28 oktober 2020 till MAX-restaurangen vid Lulevägen i Boden för att äta. Av kvitton från MAX framgår att Ali Reza Shojaeis nota ”stängts” kl. 23.06. Enligt Jash Heydari hade Ali Reza Shojaei druckit öl under dagen, och enligt obduktionsprotokollet hade Ali Reza Shojaei en alkoholhalt om 1,33 promille i lårblodet och 1,89 promille i urinen.

Inne på restaurangen har Ali Reza Shojaei och Jash Heydari kommit att sitta vid ett bord bredvid Joakim Forsell, och det har uppstått någon form av bråk mellan dem. Det har dock inte varit fråga om någon form av handgripligheter. Ali Reza Shojaei och Jash Heydari har sedan lämnat restaurangen och gått ut till sin bil, och kort därefter gick även Joakim Forsell ut till sin.

MAX-restaurangen ligger i ett handelsområde vid riksväg 97, även kallad Lulevägen, med olika butiker i byggnader med parkeringar utanför. När polisen kom till platsen stod Jash Heydaris Audi utanför färgbutiken Nordsjö Idé och Design, mitt emot MAX:

Vid bilen låg Ali Reza Shojaei svårt skadad. Han fördes i ambulans till Sunderby sjukhus, men hans liv stod inte att rädda. Av obduktionsprotokollet framgår att han dött av en skottskada i hjärtat:

Undersökningsfynd

Vid obduktionen påvisades:

- en skottskada till vänster på bröstorgens framsida (45,110), med en sårkanal genom bröstorgsväggen (104), hjärtsäcken (83) och hjärtat (86, 87), med efterföljande blödning ut i hjärtsäcken (så kallad tamponad, 82, patientjournal), med viss söndertrasning av hjärtsäckens bakre del (88) och en intilliggande skada på levern (95) med ringa blödning till bukhålan (89),
- en liten ytterligare skada på levern (96),
- enstaka ytliga hudavskrapningar på det högra örat (10) och det vänstra knäet (52) samt en underhudsblödning på den vänstra armen (108),
- förekomst av blod i den vänstra lungsäcken, där även en metallprojektil anträffades (75).

Därtill har påvisats ärrbildningar (19, 33, 35-36, 39, 47-48, 53-55, 63-64) samt ospecifika hudförändringar som inte säkert representerar skador (7, 21, 23).

Vidare påvisades resttillstånd efter återupplivningsförsök med öppning av bröstorgsväggen (46, 75) och hjärtsäcken (84) och ett stickmärke (31, 109).
(...)

Skadornas uppkomstsätt

Fynden visar att skottskadan (45, 83, 86-88, 104, 110) har uppkommit genom skott med kulvapen, men tillåter ingen bedömning av skottavståndet.

Fynden talar starkt för att blodet i bukhålan (89) främst härrör från den större skadan på levern (95).

Hudavskrapningarna talar starkt för att ha uppkommit genom trubbigt, skrapande våld. Hudavskrapningen på örat (10) är därutöver ospecifik.

Utseendet och lokaliseringen av hudavskrapningen på knäet (52) talar därutöver för att den uppkommit genom fall, t ex vid det fall som finns beskrivet i anslutning till dödsfallet.

Underhudsblödningen (108) talar starkt för att ha uppkommit genom trubbigt våld, men är därutöver ospecifik.

Den lilla skadan på levern (95) är förenlig såväl med att ha uppkommit i samband med återupplivningsförsök, som med att utgöras av en artefakt uppkommen i samband med obduktionen.

Fynden och omständigheterna (inklusive patientjournalen) talar starkt för att blödningen till den vänstra lungsäcken uppkommit *efter* döden, genom att blod från skadan på hjärtat runnit ut efter att hjärtsäcken öppnades vid återupplivningsförsöken. Även projektilen har sannolikt varit belägen i hjärtsäcken innan hjärtsäcken öppnades.

Dödsorsak

Fynden visar att döden har orsakats av skottskadan på hjärtat.

Dödssätt

Omständigheterna talar starkt för att döden orsakats av annan person och fynden är förenliga med det.

Den skriftliga utredningen

Åklagarna har åberopat en omfattande skriftlig bevisning. Med hänsyn till vad som kommit fram genom Joakim Forsells egna uppgifter och den övriga utredningen är det dock inte av något större intresse att närmare redovisa den bevisning som varit avsedd att binda honom till platsen och avfyrandet av skottet.

Förutom det redan berörda obduktionsprotokollet har åklagarna bland annat lagt fram:

- utskrift av polisens händelserapport,
- protokoll över platsundersökning,
- protokoll över undersökningar av de kläder som Ali Reza Shojaei respektive Joakim Forsell haft på sig,
- protokoll med bilder från undersökningar av Jash Heydaris respektive Joakim Forsells bilar,
- beslagsprotokoll och dokumentation av en ölburk som hittats på parkeringen,
- sakkunnigutlåtande från NFC rörande den kula som hittats i Ali Reza Shojaeis kropp,

- diverse bilder på häftpistoler som byggts om till skjutvapen,
- foton på de olika typer av verktyg, däribland en häftpistol, som legat i Joakim Forsells bil,
- analysrapport som visar att Joakim Forsell efter händelsen haft såväl aplrazolam som amfetamin i sitt blod,
- en kartbild över ett område där polisen sökt med hund efter det misstänkta mordvapnet,
- analys svar från NFC rörande dels möjliga skjutavstånd, dels förekomsten av s.k. tändsatspartiklar på Ali Reza Shojaeis jacka respektive Joakim Forsells byxor och tröja; polisen tog även prover från insidan av förardörren på Joakim Forsells bil, men eftersom man använde fel sorts provtagningsmaterial har någon analys inte kunnat göras i den delen,
- uppspelning av en film – dels i vanlig hastighet, dels långsammare, samt dels bildruta för bildruta – som spelats in kl. 23.43 den aktuella kvällen av övervakningskameror i källaren på det hyreshus där Joakim Forsell bodde, där man ser honom komma gående med en häftpistol i handen, samt
- en film från ett helt annat polisärende där man ser en man, vars ansikte suddats ut, avlossa skott med vad som ser ut som en ombyggd häftpistol.

På åklagarens begäran har rätten dessutom hållit syn av den häftpistol som tagits i beslag från Joakim Forsells bil.

Dödsboet efter Ali Reza Shojaei har åberopat en faktura på begravningskostnaderna.

Joakim Forsell har för sin del åberopat internetkällorna till de bilder på ombyggda häftpistoler som åklagarna lagt fram, artiklar om händelsen från Aftonbladet, NSD och Norrbottenskuriren, inlägg om händelsen på internetsajten Flashback, bilder på den häftpistol som legat i hans bil, en sammanställning i förundersökningen om kontakter från hans telefon till den man som uppges vara den som avfyrar den ombyggda häftpistolen i den ovan nämnda filmen, samt en tjänsteanteckning i

förundersökningen där det sägs att de personer som misstänks i ärendet med den ombyggda häftpistolen inte har någon känd koppling till den händelse som är aktuell i detta mål.

Den muntliga utredningen

Joakim Forsell och Jawat Mohamadi har hörts, och vittnesförhör har hållits med:

- Jash Heydari,
- Agnes Rosengren, Angela Kronholm och Angelika Kronholm, som satt i en bil utanför MAX,
- Filip Friman, Linus Engström och Sonny Lundström, som hade kommit till MAX i Filip Frimans ”Epa” och satt inne i restaurangen samtidigt som Ali Reza Shojaei, Jash Heydari och Joakim Forsell, och som även gjort iakttagelser av vad som sedan utspelat sig på parkeringen utanför,
- Joakim Forsells långvarige vän Sven Karlsson, som talat med Joakim Forsell i telefon i anslutning till händelseförloppet inne på MAX och även förklarat att Joakim Forsell såvitt han vet inte hade något intresse av vapen,
- Stefan Mella, som är kriminal- och vapentekniker,
- Elsa Keisu och Josefin Burström, som arbetade på MAX den aktuella kvällen, samt
- Susanne Rostadius, som beskrivit sig som Ali Reza Shojaeis ”extramamma” och berättat om hur han enligt henne var som person.

Vad har kommit fram om händelseförloppet?***Det inledande skedet***

Det har lämnats i huvudsak samstämmiga uppgifter om vad som utspelat sig mellan Ali Reza Shojaei och Joakim Forsell när de först träffat på varandra inne på MAX. Jash Heydari och Joakim Forsell har var för sig beskrivit att Ali Reza Shojaei blivit arg på Joakim Forsell, rest sig upp och sparkat undan en stol, samt sagt något om att han inte ville att Joakim Forsell skulle titta på honom när han åt. Elsa Keisu har berättat att hon gick dit och bad dem lugna ned sig, och så verkar också ha skett. Enligt såväl Jash Heydari som Joakim Forsell bad den förstnämnde om ursäkt för Ali Reza Shojaeis beteende och förklarade att denne var full. Samtliga som har hörts har beskrivit Ali Reza Shojaei som den drivande och aggressive i situationen, medan Joakim Forsell förhållit sig lugn, även om han generellt uppfattas som irriterad av Ali Reza Shojaeis beteende. Med hänsyn till den promillehalt Ali Reza Shojaei haft i blodet enligt obduktionsprotokollet bör han ha varit tämligen berusad och enligt Jash Heydari hade Ali Reza Shojaei med sig en öl in på MAX. Jash Heydari har i övrigt lämnat till viss del oklara uppgifter om Ali Reza Shojaeis påverkansgrad, men slutligen uppskattat dennes berusning till omkring 5-6 på en skala från 0 till 10.

Efter konfrontationen mellan Ali Reza Shojaei och Joakim Forsell har den förstnämnde och Jash Heydari lämnat MAX och gått ut till sin bil, medan Joakim Forsell suttit kvar en stund innan han gjort detsamma. Joakim Forsell har berättat att han ringde sin kompis Sven Karlsson och bad denne komma och hjälpa honom om det skulle bli bråk, men fick till svar att han fick sköta detta själv. Han gick till sin bil för att hämta något verktyg att försvara sig med om det skulle behövas. Han tog en större ringnyckel och fick syn på en liten bil som stod utanför. Han trodde att det var killarnas bil och gick dit med ringnyckeln i handen, men det visade sig sitta några tjejer i den. Han frågade tjejerna om de hade sett ”zigenarna” eller ”chilenarna” från MAX, men när de svarade nej gick han tillbaka till bilen och lade tillbaka ringnyckeln.

Tjejerna i bilen var Agnes Rosengren, Angela Kronholm och Angelika Kronholm, som bekräftat att Joakim Forsell frågat efter – som de tydligt förstod – Ali Reza och Jash Heydari. Enligt flickorna sade han också något om att killarna ville bråka. Agnes Rosengren uppfattade att mannen var där ensam. När han tittade in i deras bil höll han händerna på dörren och hon såg inte om han hade något i händerna; mannen verkade irriterad, men var trevlig mot dem. När Joakim Forsell lämnade deras bil uppfattade Agnes Rosengren att han sträckte sig in i sin bil och hämtade något, eventuellt vantar eller något liknande. Av Agnes Rosengrens, Angela Kronholms och Angelika Kronholms berättelser framgår också att Angelika varit i kontakt med Ali Reza på telefon efter att Joakim Forsell lämnat deras bil och undrat om Ali Reza var inblandad i bråk, varvid denne skickat ett meddelande om att han skulle ”knulla gamlingen”.

Skottet

Alla som deltagit i eller bevittnat det som hänt är överens om att det dödande skottet gått av sedan Joakim Forsell kört fram till Jash Heydaris bil utanför Nordsjö Idé och Design, varvid Ali Reza Shojaei gått fram till Joakim Forsells bil, men den avgörande frågan i målet är under vilka närmare omständigheter detta skett.

Joakim Forsell har berättat att han trodde att killarna åkt hem när han kom tillbaka till sin bil efter att ha pratat med tjejerna. Då han körde runt hörnet kom dock Ali Reza gående framför en Audi vid Nordsjö Idé och Design. Ali Reza ”vinkade fast” honom och han stannade bilen i jämnhöjd med Audin. Ali Reza öppnade hans dörr, och han tyckte sig se någon form av kniv/stickvapen i dennes högra hand. Han tog tag i Ali Rezas hand för att vrida bort vapnet, samtidigt som han knuffade undan denne, och sade något om att ”det där var väl inte OK”. I detta skede gick det av ett skott; det var en hög smäll och det kom ett rökmoln. Han tror att både han och Ali Reza höll i föremålet när det smäll. Han stängde dörren och for därifrån och såg inte vad som hände med Ali Reza. När han körde iväg stod dock denne upp och verkade vara vid god vigör. Han hade inte en tanke på att Ali Reza skulle kunna bli skjuten eller skadad

på annat sätt. Under färden såg han att det låg ett föremål som såg ut som ett runt järnrör, ungefär som en ficklampa, och rullade runt på golvet i bilen. Han fick panik, torkade av föremålet på kläderna, öppnade dörren och slängde ut föremålet i farten på Hermelinsgatan, och åkte sedan hem. På vägen mötte han en polisbil med blåljusen på som kom i riktning från hans bostad, och han tänkte då att de ”redan visste hela historien” och ringde därför inte 112.

Enligt *Jash Heydari* började han köra iväg från MAX då Ali Reza sade att denne ”ville gå och prata med honom [Joakim]”. Han förstod att detta ”inte var bra”. Ali Reza började öppna sin dörr i farten för att gå ur, och han stannade. Ali Reza klev ur bilen och han sade åt denne att bara prata med Joakim. Ali Reza gick mot färgbutiken och han körde bakom. Han vevade ned sin ruta och pratade med Ali Reza, som gick runt till förarsidan och lovade att bara prata med Joakim; han sade till Ali Reza att om denne gjorde något mer skulle de inte vara vänner i fortsättningen. Han lyckades övertyga Ali Reza om att de skulle åka hem, och att denne kunde tala med Joakim i morgon i stället. Ali Reza lämnade en ölburk vid färgaffären och slängde iväg den cigaretten denne stod och rökte. Just då Ali Reza var på väg att sätta sig i bilen körde Joakim fram och stannade två till fyra meter från dem. Ali Reza gick då fram mot Joakims bil; Ali Reza hade inget i händerna och höll dem mot jackfickorna, han tror att en hand var i ena fickan och den andra i höjd med den andra fickan. Ali Reza var någon meter från Joakims bil, då Joakim öppnade sin dörr och sade ”vad sade du på MAX?”. Han hörde Ali Reza säga ”va?”, och i det ögonblicket sköt Joakim. Ali Reza var ”jättenära” Joakims bil, omkring en armlängd. Han såg inget vapen, men Joakim vred hela kroppen innan skottet; han kunde bara se axlarna på Joakim eftersom dörren skymde. Ali Reza och Joakim tog inte tag i varandra, och han såg inte Ali Reza slå Joakim. Han såg hela kroppen på Ali Reza, och borde ha sett om Joakim knuffade eller slog denne, men han såg inget tumult eller knuffar. Ali Reza kom fram till honom och sade ”bror, jag är skjuten”, och ramlade sedan ihop. Joakim for iväg. Han drog upp Ali Rezas kläder och såg kulhålet, och tryckte med händerna mot det. Någon av ”Epa-killarna” ringde polisen.

Filip Friman har förklarat att han inte hade en aning om vilka de inblandade i händelsen var. De utländska killarna gick ut från MAX först och ”svensken” efter dem. Inifrån restaurangen såg han att den svenske mannen gick till sin bil – den var silverfärgad och han tror det var en SAAB – och öppnade bagageluckan. Hans kompisar sade att mannen tog ut något ur bilen. Mannen for iväg, men han minns inte idag om denne pratade med några tjejer. Mannen gjorde sedan en U-sväng och körde mot Nordsjö Idé och Design, men han såg inte närmare vad som hände där. När han kom ut från restaurangen stod SAAB:en stilla och Audin stod nära Nordsjö-butiken. Han stod några meter från restaurangentrén. Han tittade mot bilarna ”en sekund” och såg då hur en av de som bråkat stod alldeles bredvid vid SAAB:ens förardörr, så nära att denne kunde röra den. Killen som stod vid dörren sade något, men han hörde inte vad, och sedan hörde han en smäll. Som han nu – efter att ha fått höra vad han sagt i polisförhör – minns tittade han mot Audin när det smällde och uppfattade det som en smällare utanför bilen, men smällen kom inifrån bilen. Killen stod upp, men sen såg det ut som denne tappade balansen, och den silvriga bilen drog iväg på en gång.

Enligt *Linus Engströms* berättelse gick Joakim Forsell till sin bil och satt där ett tag. Joakim steg sedan ur och öppnade bagageluckan och tog fram något som han uppfattade att denne försökte gömma/höll mot bröstet. Det var inget långt föremål, då borde han ha sett det. Joakim satte sig sedan på förarplatsen igen, satt där ett tag, och backade sedan ut och åkte iväg; han minns inte idag om Joakim åkte iväg och pratade med tjejerna i bilen. När han och kompisarna var på väg ut från MAX körde Joakim förbi precis framför dem i sin SAAB. Joakim körde fram mot Audin och ställde sig bredvid den. Audin stod stilla, men han vet inte om Ali Reza var utanför den då. Han såg sedan att Ali Reza gick fram till Joakims bil och öppnade dörren på den; Ali Reza hade inget i händerna. Ali Reza tog i dörrhandtaget och öppnade dörren ganska mycket, men han vet inte om någon sade något. En till två sekunder efter att Ali Reza öppnat dörren small det inifrån SAAB:en. Han såg inget tumult, och Ali Reza stod raklång. Han tror inte Joakim och Ali Reza kan ha knuffat varandra. Han såg utrymmet mellan bilarna och såg aldrig dem röra varandra. Joakim stängde dörren och for snabbt därifrån. Det var en ”hög men dämpad” smäll. Ali Reza ramlade sedan ihop mot Audin.

Sonny Lundström har omvittnat att Joakim Forsell gick ut någon minut efter Ali Reza Shojaei och Jash Heydari, som hade åkt iväg i sin bil. Han såg hur Joakim gick ut till sin bil och ”rotade runt” i bagaget, och sedan gick till en röd bil en bit bort och pratade med två tjejer. När Joakim sedan kom tillbaka till sin bil öppnade denne bagaget igen, och tog fram något som denne satte mot bröstet och tog med sig in i bilen. Joakim satte sig sedan i bilen och for mot Nordsjö-butiken. Han och kompisarna gick ut och Joakim körde förbi precis bredvid dem, upp mot den andra bilen utanför Nordsjö. Ali Reza gick mot Joakims bil och sträckte fram handen, och det såg ut som Ali Reza öppnade bildörren. Några sekunder efter det såg han en hand som kom från SAAB:en och höll i ett föremål, det hördes en smäll och sågs ett vitt moln. När han hörde smällen anade han att det var ”något slags vapen”. Ali Reza hade hållit i en ölburk, som han tappade efter smällen, och började gå konstigt, och ramlade sedan mot bilen och marken. SAAB:en körde iväg.

Ingen annan som hörts i målet har bevittnat detta händelseförlopp.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNINGAR**Har Joakim Forsell gjort sig skyldig till mord?*****Vad är bevisat om händelseförloppet vid bilarna?***

Vi konstaterar inledningsvis att Joakim Forsell lämnat sin version om skottet först efter att han slutdelgivits förundersökningen. Han har förklarat att han egentligen tänkte vänta ända till huvudförhandlingen med att berätta vad som hänt, men på inrådan av sin försvarare begärde han ett kompletterande förhör och redogjorde för händelseförloppet. Den tilltalade har rätt att tiga, och endast i situationer som uppenbarligen kräver en förklaring kan hans tystnad tillmätas någon betydelse. Om det – som i detta fall - visar sig att den tilltalade lämnat i vissa avseenden felaktiga uppgifter under förundersökningen ska han i princip inte heller ha någon nackdel av detta.¹ Den berättelse Joakim Forsell lämnat är inte så orimlig att den kan lämnas utan avseende, och omständigheterna är inte sådana att hans tidigare tystnad kan tillmätas någon egentlig betydelse. Åklagarna måste därför motbevisa hans version av händelsen.

Jash Heydari har varit alldeles i närheten när skottet föll, och är därför det vittne som haft bäst förutsättningar att göra iakttagelser av vad som hänt. Hans berättelse har varit klar och detaljerad, och det saknas tydliga tecken på överdrifter, orimligheter eller missuppfattningar. På kontrollfrågor har han också genomgående lämnat samma redogörelse för det centrala skeendet. Mot bakgrund av de uppgifter han lämnat, samt vad som kommit fram om avstånd, ljusförhållanden och de övriga förutsättningarna för honom att göra sina iakttagelser, framstår Jash Heydaris vittnesmål sammantaget som trovärdigt. I frågan om hans uppgifter även är tillförlitliga måste man dock väga in att Jash Heydari enligt sina egna uppgifter stod Ali Reza Shojaei mycket nära, vilket undermedvetet kunnat påverka honom att tona ned dennes agerande. Vi har också fått intrycket att Jash Heydari närmast bedyrat att han förklarat för Ali Reza Shojaei att denne bara skulle prata med Joakim Forsell, och att han fått Ali Reza Shojaei att ge upp

¹ Se exempelvis rättsfallet NJA 2015 s. 702, p 24.

sina försök att komma i kontakt med Joakim Forsell. Mot denna bakgrund krävs det att Jash Heydaris berättelse får stöd av det övriga som kommit fram.

Filip Friman har i flera avseenden varit otydlig och motsägelsefull, och har saknat klara minnen av centrala delar av händelseförloppet. Hans vittnesmål kan sammantaget inte ges någon större enskild vikt, även om hans övergripande skildring av händelseförloppet stämmer med de övriga vittnenas.

Linus Engström och Sonny Lundström har däremot var för sig lämnat klara och tydliga berättelser, som i flera avseenden är överensstämmande. Vi är fullt medvetna om att de är mycket unga, och att det uppenbarligen varit en uppskakande händelse, men vi kan inte se att detta i sig påverkat deras förmåga att göra iakttagelser eller redogöra för dem. Det finns förvisso skillnader mellan deras berättelser, men att de kan ha fått olika uppfattningar om mer perifera delar av förloppet påverkar inte deras allmänna trovärdighet; om de hade lämnat i detalj identiska berättelser hade det snarare varit ett tecken på att deras iakttagelser färgat varandra. Även deras vittnesberättelser framstår sammantaget som mycket trovärdiga.

Den tekniska utredningen ger inga entydiga besked om vad egentligen hänt. Obduktionen ger inget svar om skottavståndet, medan NFC kommit till slutsatsen att skottet avlossats på ”närskottsavstånd” – vilket definieras som ett skott inom det avstånd på vilket skottrester kan påvisas vid skjutning med det använda vapnet och ammunitionen – och att det inte varit fråga om ett ”fjärrskott”, d.v.s. ett skott som avlossats bortom det avstånd på vilket skottrester kan påvisas. Enligt sakkunnigutlåtandet är det inte möjligt att utan tillgång till det använda vapnet närmare bedöma skjutavståndet eller var gränsen går mellan när- och fjärrskott, men av erfarenhet bedöms denna gräns gå någonstans mellan en till tre meter. Alla vittnen har berättat att Ali Reza Shojaei varit nära Joakim Forsells bil då skottet gick, och de avstånd de beskrivit stämmer med antagandet i utlåtandet. NFC:s analys av tändsatspartiklar på Ali Reza Shojaeis och Joakim Forsells kläder motsäger inte det alla varit överens om, nämligen att ett skjutvapen avlossats i närheten av de två.

Det vapen som använts för att avlossa den kula som dödade Ali Reza Shojaei har inte återfunnits trots stora sökinsatser. Åklagarnas uppfattning att det varit fråga en ombyggd häftpistol är en hypotes, och vi är fullt medvetna om att de bilder som lagts fram enbart är exempel på hur sådana vapen skulle kunna se ut. Enligt vad som kommit fram finns det ingen koppling mellan Joakim Forsell och den okände man som ses avlossa en ombyggd häftpistol på den förevisade filmen, och detta har inget bevisvärde för åtalet, förutom att filmen visar att det uppenbarligen är möjligt att bygga om en häftpistol så att man kan avlossa skott med den.

Av större betydelse är filmen av Joakim Forsell i källargången omkring kl. 23.45, en kort tid efter att skottet avlossats. Enligt vår mening framgår det tydligt av filmen att Joakim Forsell försöker gömma den häftpistol han håller i när han inser att han fångas av kameran. Vid synen har vi tittat noggrant på den beslagtagna häftpistol som låg i Joakim Forsells bil, och det står klart för oss att det *inte* är samma häftpistol som syns på filmen. Joakim Forsells förklaring om att han varit ”förvirrad” och tagit med sig häftpistolen från bilen och gått in genom porten, ned i källaren, upp i porten bredvid och sedan tillbaka till bilen och lagt tillbaka häftpistolen framstår inte som trovärdig. Till detta kommer att Joakim Forsells kläder ser rena ut på filmen från källaren, men att framförallt byxorna varit påtagligt smutsiga när de tagits i beslag. Joakim Forsell har velat förklara detta med att det kommit smuts från bilen på kläderna, men på de foton som visats av bilen ser den inte särskilt smutsig ut. Dessa omständigheter tyder sammantaget på att Joakim Forsell gett sig iväg från huset och smutsat ned sig utomhus, exempelvis i samband med att han gjort sig av med den komprometterande häftpistolen. Av polisens händelserapport framgår att de haft Joakim Forsells lägenhet under uppsikt först från kl. 00.45, d.v.s. omkring en timme efter att han kommit hem, vilket gett honom mycket god tid att skaffa undan häftpistolen.

Joakim Forsells hanterande av häftpistolen är mycket besvärande för honom, och talar för att åklagarnas vapenteori är riktig. Den största betydelsen av dessa omständigheter ligger dock i att de – tillsammans med Linus Engströms och Sonny Lundströms samstämmiga uppgifter om att Joakim Forsell tagit med sig något som han försökte gömma från bagageutrymmet in i bilen – vederlägger hans uppgifter om det vapen han

upptäckt i bilen och sedan kastat ut. Utredningen visar i stället sammantaget att Joakim Forsell tagit med sig det vapen som använts, och hans påstående att det var Ali Reza Shojaei som höll i vapnet är därmed motbevisat.

I ljuset av det nyss sagda ser vi ingen anledning att ifrågasätta Jash Heydaris, Linus Engströms och Sonny Lundströms i allt väsentligt samstämmiga uppgifter om det huvudsakliga händelseförloppet alldeles innan skottet gick av. De har varit oense i frågan om vem som öppnade dörren, men eftersom Linus Engström och Sonny Lundström bekräftat Joakim Forsells uppgifter i den delen utgår vi från deras version, d.v.s. att det var Ali Reza Shojaei som gjorde det. Vidare har Jash Heydari och Linus Engström berättat att Ali Reza Shojaei varit tomhänt när han gick fram till bilen, medan Sonny Lundström uppfattat att han hållit i en ölburk. Det står under alla förhållanden klart att Ali Reza Shojaei inte hållit i något som kunnat uppfattas som ett vapen. Ingen av vittnena har sett någon form av kroppskontakt eller handgemäng mellan Ali Reza Shojaei och Joakim Forsell då dörren öppnades.

Genom vad som lagts fram är det enligt vår mening *sammanfattningsvis* ställt utom rimligt tvivel att Joakim Forsell har haft med sig det vapen som använts när han körde fram mot Ali Reza Shojaei och Jash Heydari, att Ali Reza Shojaei gått fram till Joakim Forsells bil obeväpnad och öppnat dennes förardörr, samt att det kort därefter gått av ett skott, utan någon form av kontakt mellan Ali Reza Shojaei och Joakim Forsell.

Har Joakim Forsell uppsåtligen berövat Ali Reza Shojaei livet?

Ansvar för mord eller dråp förutsätter att gärningsmannen har handlat med uppsåt och att uppsåtet har omfattat effekten att den angripne skulle dö.²

En grundläggande förutsättning för att uppsåt över huvud taget ska kunna föreligga är att gärningsmannen har varit i tillräcklig grad medveten om vad han har gjort. Det innebär att uppsåt inte kan föreligga vid ofrivilliga rörelser, exempelvis när något görs reflexmässigt eller i sömnen. Kravet på medvetenhet innebär däremot inte att handlandet måste ha föregåtts av några överväganden.

Om gärningsmannen har haft för avsikt att uppnå en effekt och också uppfattat den som praktiskt möjlig, har han handlat med avsiktsuppsåt. Har gärningsmannen visserligen inte eftersträvat effekten men förstått att den skulle inträffa eller att den var praktiskt taget oundviklig, har han haft insiktsuppsåt. Enligt rättspraxis tillämpas likgiltighetsuppsåt som en nedre gräns för uppsåt. Prövningen av om sådant uppsåt föreligger ska ske i två led. Först ska frågan ställas om gärningsmannen var medveten om risken för effekten. Om svaret på den frågan är ja uppkommer den andra frågan, nämligen om det är ställt utom rimligt tvivel att gärningsmannen var likgiltig inför effekten. För den andra frågan är det avgörande huruvida – vid gärningstillfället – förverkligandet av effekten utgjorde ett relevant skäl för gärningsmannen att avstå från gärningen. Gärningsmannen har normalt varit likgiltig inte bara i de fall där han uppfattade att det fanns en mycket hög sannolikhet, utan också när han annars trodde – i betydelsen utgick från eller antog – att effekten skulle inträda. Om gärningsmannen inte trodde detta, har han i allmänhet inte varit likgiltig. I praktiken är det ofta svårt att klarlägga om en person har varit likgiltig inför en effekt eller inte. Man kan i detta syfte se på de yttre förhållandena vid gärningen och lägga dem till grund för slutsatser om gärningsmannens inställning (rättsfallet NJA 2004 s. 176). Det kan bl.a. vara av betydelse om gärningsmannen varit hänsynslös, befunnit sig i en upprörd sinnesstämning eller har haft något eget intresse i gärningen. Sådana riktlinjer måste

² Se till det följande resonemanget rättsfallet NJA 2016 s. 763, p. 9 – 24.

dock tillämpas med försiktighet och urskillning. Vid impulsstyrda våldsbrott är angreppssättet och den effekt som detta typiskt sett är ägnat att orsaka normalt en utgångspunkt.

Vilken sorts vapen som använts är ofta av stor betydelse för bedömningen av gärningsmannens inställning. Exempelvis anses knivhugg mot halsen, bröstet eller ryggen typiskt sett förenade med livsfara, och detsamma kan sägas om att skjuta mot någon med ett kraftigt vapen. När det som här handlar om skjutvapen är också vapnets närmare konstruktion, och då främst avfyrningsmekanismen, av betydelse. I de fall mordvapnet beslagtogs och undersökts kan man exempelvis uttala sig om vilket tryck på avtryckaren som krävts för att avfira ett skott, vilket ger ledning för bedömningen av om gärningsmannen medvetet avfyrat vapnet, eller om det kan vara fråga om ett vådaskott.

Av NFC:s sakkunnigutlåtande framgår att den kula som dödat Ali Reza Shojaei bedöms ha skjutits ur ett oräfflat/slätt piplopp, från en patron av kalibern .22 Long Rifle (5,6 x 15 mm R). Stefan Mella har uppgett att det såvitt han vet inte saluförs serietillverkade vapen av denna kaliber med släta lopp här i landet, och de släta pipor han sett har suttit på olika former av illegalt omgjorda eller hembyggda vapen. Mot bakgrund av det som kommit fram i målet i denna fråga får det sammantaget anses visas att det är någon form av om- eller hembyggd skutanordning som har använts för att avlossa skottet mot Ali Reza Shojaei. Den närmare funktionen hos detta vapen är höljd i dunkel, och Joakim Forsells uppgifter ger ingen ledning om hur avfyrningen fungerat. Vi konstaterar dock att Joakim Forsell haft vapnet berett när han körde fram till Jash Heydaris bil, denne har sett hur Joakim Forsell efter en kort ordväxling vridit kroppen innan vapnet avfyrades, det finns vittnesuppgifter om en hand med ett föremål i som stuckits fram från Joakim Forsells bil, och skottet har gått av i stort sett samma ögonblick som dörren varit tillräckligt öppen för att Ali Reza Shojaei skulle kunna bli träffad. Allt detta talar för en medveten handling från Joakim Forsells sida. Om det varit fråga om någon form av olyckshändelse framstår det också som svårförklarligt att Joakim Forsell omedelbart stängt dörren och åkt från platsen i hög fart utan att höra av sig till polisen.

Omständigheterna är sammantaget sådana att man kan utgå från att Joakim Forsell medvetet avfyrat vapnet mot Ali Reza Shojaei.

Det vapen som använts har uppenbarligen varit tillräckligt kraftigt för att tillfoga Ali Reza Shojaei en dödlig skada, men det avgörande är om Joakim Forsell vetat – eller åtminstone antagit – detta. I denna del har Stefan Mella berättat att det visserligen krävs en pipa för att avfyra en patron, men att den i och för sig inte behöver vara längre än att den omsluter patronhylsan. Dock blir vapnet generellt kraftfullare ju längre pipan är, eftersom krutgaserna kan driva kulan framför sig under längre tid i en längre pipa. Stefan Mella har för sin del aldrig sett en ombyggd häftpistol som avfyrat kulor, men däremot ”pennpistoler” med några centimeter lång pipa i den aktuella kalibern.

Enligt de vittnen som sett Joakim Forsell hämta vad som tydligen var vapnet ur bagaget har det inte varit fråga om något uppseendeväckande stort föremål, och vi noterar att merparten av de ombyggda häftpistoler som åklagarna visat bilder på haft tämligen korta pipor. Det är sammantaget inte visat annat än att det vapen Joakim Forsell använt kan ha haft en kort pipa, vilket tillsammans med det faktum att det varit ett om- eller hembygge kan ha gett honom intrycket att det inte var fråga om ett lika farligt vapen som exempelvis en ”vanlig” pistol. Med hänsyn till detta och det snabba förloppet är det inte ställt utom rimligt tvivel vare sig att Joakim Forsell haft direkt avsikt att döda Ali Reza Shojaei och uppfattat det som praktiskt möjligt, eller att han förstått att detta skulle inträffa eller varit praktiskt taget oundvikligt. Det är därmed inte bevisat att Joakim Forsell haft avsikts- eller insiktsuppsåt.

Den sista frågan blir då om Joakim Forsell i vart fall haft likgiltighetsuppsåt inför Ali Reza Shojaeis död. Även om han haft uppfattningen att vapnet inte var lika farligt som ett ”vanligt” vapen så är det under alla omständigheter fråga om ett skjutvapen, som avlossats från mycket kort avstånd rakt i bröstkorgen på Ali Reza Shojaei. Joakim Forsell måste enligt vår mening ha förstått att detta innebar en risk för att Ali Reza Shojaei skulle kunna dö. Det står klart att konfrontationen inne på MAX inte var avslutad för Joakim Forsells del; han ringde en vän för att få hjälp mot killarna,

varefter han frågade flickorna i bilen utanför var killarna var och beväpnade sig. I stället för att bege sig från platsen valde han sedan att köra fram till Jash Heydaris bil, och därefter avfyrade vapnet mot Ali Reza Shojaei så gott som omedelbart när denne öppnade dörren. Detta är ett hänsynslöst agerande, och Joakim Forsell har tydligen varit upprörd och inställd på att ge igen för vad som hänt tidigare. Mot bakgrund av dessa omständigheter kommer vi till slutsatsen att Joakim Forsell, i det ögonblick då han avfyrade vapnet, var likgiltig inför risken att detta kunde leda till Ali Reza Shojaeis död. Joakim Forsell har därmed med likgiltighetsuppsåt berövat Ali Reza Shojaei livet.

Nödvärn?

Ali Reza Shojaei har betett sig hotfullt och aggressivt mot Joakim Forsell inne på MAX, och det har klart framgått att Ali Reza Shojaei inte hade lämnat händelsen bakom sig, utan ville konfrontera Joakim Forsell igen. Av Ali Reza Shojaeis meddelande till Angelika Kronholm framgår också att han inte varit främmande för att bruka våld. Hur fientligt inställd Ali Reza Shojaei än må ha varit mot Joakim Forsell på sitt håll innebär dock detta i sig inte att den sistnämnde haft rätt till nödvärn; för detta krävs att det varit fråga om ett överhängande eller pågående brottsligt angrepp från Ali Reza Shojaei mot Joakim Forsell.

Skottet har avlossats sedan en tid förflutit från bråket inne på MAX, och Joakim Forsell har haft tid att besinna sig, men har i stället sökt upp Ali Reza Shojaei. Att Ali Reza Shojaei i detta skede öppnat dörren till Joakim Forsells bil kan i sig inte anses vara ett påbörjat eller överhängande brottsligt angrepp. Ali Reza Shojaei hade inget som kunde uppfattas som vapen eller tillhygge i händerna och uppträdde inte heller på ett sätt som kunnat ge Joakim Forsell rimlig anledning att tro sig vara utsatt för något angrepp. Vi kommer sammantaget till slutsatsen att Joakim Forsells invändning om nödvärn är obefogad, och han kan därmed inte undgå att dömas för uppsåtligt dödande.

Rubricering

Enligt 3 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken är utgångspunkten att uppsåtligt dödande ska bedömas som mord, och omständigheterna måste sammantaget vara klart förmildrande för att brottet ska kunna rubriceras som dråp. Exempel på sådana omständigheter är att gärningsmannen handlat i stark affekt på grund av provokation från offrets sida, att det varit fråga om ett snabbt händelseförlopp, att gärningsmannen har psykiska särdrag eller varit starkt pressad, eller att det varit fråga om en nödvärnsliknande situation.³

Joakim Forsell har uppenbarligen varit fientligt inställd mot Ali Reza i gärningsögonblicket, men det finns inget som visar att han varit i stark affekt, handlat på grund av psykiska särdrag eller varit starkt pressad. Även om det dödliga händelseförloppet gått snabbt har Joakim Forsell haft tid att besinna sig innan det inleddes. Det finns därmed inga klart förmildrande omständigheter som kan leda till att brottet rubriceras som dråp, utan Joakim Forsell ska dömas för mord.

Påföljd***Straffmätningen för mord***

Eftersom mordet begåtts efter den 1 januari 2020 ska 3 kap. 1 § brottsbalken tillämpas i sin senaste lydelse, som stadgar att påföljden för mord är fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Som skäl för livstids fängelse ska enligt bestämmelsen särskilt beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret, eller annars varit särskilt hänsynslös.

Redan av det faktum att minimistraffet är tio års fängelse följer att det inte kan bli fråga om någon annan påföljd för Joakim Forsell än ett långt fängelsestraff.

³ Se rättsfallet NJA 2016 s. 809, p. 7 – 9.

Högsta domstolen har nyligen⁴ konstaterat att syftet med den senaste ändringen av mordbestämmelsen varit att livstids fängelse ska komma ifråga i betydligt större utsträckning än tidigare.⁵ Enligt Högsta domstolen måste dock en grundtanke alltså anses vara att livstidsstraff ska användas när omständigheterna i det enskilda fallet sammantaget är försvårande. Utgångspunkten är därför numera att mord ska leda till ett tidsbestämt straff på sexton års fängelse. För att påföljden ska bestämmas till ett längre tidsbestämt straff måste omständigheterna vara försvårande, samtidigt som de inte är av det slaget att de bör föranleda livstids fängelse.⁶ Omständigheterna måste dock i fortsättningen inte i lika hög grad som tidigare tala i skärpande riktning för att de ska motivera ett livstidsstraff. Även om det inte finns några påtagliga förmildrande omständigheter måste dock domstolen i varje enskilt fall pröva om omständigheterna kring gärningen sammantaget är sådana att det är befogat med ett livstidsstraff.

Tingsrättens bedömning

Det kan först konstateras att det inte finns något som visar att Joakim Forsell på grund av psykisk störning, sinnesrörelse, narkotikapåverkan eller annan orsak haft en starkt nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande.

Joakim Forsell har haft tid att besinna sig, men i stället sökt upp Ali Reza Shojaci och avlossa skottet. Det har inte varit fråga om någon nödvärnsliknande situation eller provokation från offrets sida som kan sänka straffvärdet.

Vi har funnit att Joakim Forsell handlat med likgiltighetsuppsåt, vilket inte innebär att det finns skäl att sätta straffet under utgångspunkten, men det hade motsatsvis varit försvårande om han haft avsiktsuppsåt.

⁴ Högsta domstolens dom den 26 februari 2021 i mål nr B 4914-20

⁵ HDs dom, p. 14

⁶ Se till detta och det följande i stycket p. 18 – 19 och 36 i HDs dom.

Det står klart att det inte är fråga om en noggrant planerad – eller särskilt förslagen – gärning, utan snarare ett impulsivt handlande i upprört tillstånd. Joakim Forsell har inte heller haft för avsikt att främja eller dölja annan brottslighet.

Med att gärningen är särskilt hänsynslös avses exempelvis att den riktar sig mot en närstående, att offret befunnit sig i en skyddslös ställning, att brottet utförts i offrets hem, inför ögonen på närstående, eller att det varit fråga om flera gärningsmän i numerärt överläge.⁷ Ingen av dessa omständigheter föreligger här.

Den försvårande omständighet som skulle kunna vara aktuell är därmed att Ali Reza Shojaei upplevt ett svårt lidande. Detta innefattar ett flertal faktorer, exempelvis att våldet varit kraftigt, att offret tillfogats omfattande eller allvarliga skador, känt svår smärta, att gärningen haft karaktär av avrättning, att det varit ett utdraget förlopp eller om offret känt stark dödsångest. Det ska här beaktas att ett mordoffer så gott som alltid upplever lidande, och att det därför enligt lagtexten krävs ett svårt lidande för att det ska beaktas vid straffmätningen.⁸ Enligt vad som kommit fram levde Ali Reza Shojaei i över en timme efter skottet, och det utfördes ingripande återupplivningsförsök på honom. Det är svårt att veta i vilken omfattning Ali Reza Shojaei varit vid medvetande under denna tid, och vad han i sådant fall känt och tänkt. Enligt vittnena på platsen segnade han dock ihop och blev okontaktbar så gott som omedelbart, och han kom snabbt under vård av ambulanspersonal, vilket begränsat lidandet. Det är fråga om ett skott och förloppet har varit mycket snabbt, och enligt vår mening är agerandet inte direkt jämförbart med en ren avrättning. Sammantaget kan det inte anses ha varit fråga om ett så svårt lidande att det påverkar straffmätningen i skärpande riktning.

⁷ HDs dom p. 26 – 27 med hänvisning till prop. 2018/19:138, s. 33.

⁸ HDs dom, p. 24 och 25, med nyss nämnd hänvisning.

Vid en samlad bedömning kommer vi till slutsatsen att det inte finns några direkta vare sig förmildrande eller försvårande omständigheter, vilket innebär att straffvärdet ligger på utgångspunkten om sexton år. Joakim Forsell har varit häktad med restriktioner under pågående pandemi, men det har inte varit fråga om en så lång tid att det finns skäl att beakta det vid straffmätningen. Eftersom det inte finns några andra omständigheter kring hans person eller gärningen som ger anledning att frånga straffvärdet ska Joakim Forsell därför dömas till sexton års fängelse.

Skadestånd

Dödsboet

Dödsboets kostnader för begravning är en direkt följd av att Joakim Forsell berövat Ali Reza Shojaei livet. Det begärda beloppet framgår av den åberopade fakturan och ska dömas ut med yrkad ränta.

Nader Shojaei, Masomeh Asgari och Jawat Mohammadi

Utgångspunkter

Den som uppsåtligen vållar en personskada ska ersätta den skadan. Skadestånd för personskada omfattar bl.a. ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur, d.v.s. sveda och värk. Om en skadeståndsgrundande handling lett till döden ska ersättning bland annat betalas för personskada som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära (2 kap. 1 § samt 5 kap. 1 § första stycket 3 och 2 § första stycket 3 skadeståndslagen). I rättsfallet NJA 2000 s. 521 förklarade Högsta domstolen att det råder en bevislättning för de nära anhöriga till den dödade; i sådana fall då det inte är aktuellt att ersätta andra skadeföljder än sveda och värk bör man utan närmare utredning kunna förutsätta att besvären utgör en personskada, och ersättningen kan bestämmas till ett schablonbelopp. Högsta domstolen förklarade samtidigt att denna bevislättning bara är motiverad när den skadelidande är så nära anhörig till den avlidne att det är naturligt att utgå från att dödsfallet leder till psykiska

besvär. Detta är fallet i första hand när en medlem i en etablerad hushållsgemenskap rycks bort, och kretsen av nära anhöriga som fått skadestånd för psykiska besvär har i praxis begränsats främst till make, sambo, förälder, barn och sammanboende syskon. I rättsfallet NJA 2017 s. 1208 bekräftade Högsta domstolen att reglerna om ersättning främst tar sikte på make eller maka, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar, att bevislättningen för denna krets innebär att det normalt inte krävs läkarintyg eller liknande för att bevisa besvären, samt uttalade att schablonbeloppet vid uppsåtligt dödande bör ligga på 60 000 kr.

Bedömningen i detta fall

Joakim Forsell har uppsåtligen berövat Ali Reza Shojaei livet. Nader Shojaei och Masomeh Asgari var Ali Reza Shojaeis föräldrar, och det har kommit fram att han höll regelbunden kontakt med dem trots att de befann sig i hemlandet. Nader Shojaei och Masomeh Asgari ingår således i den krets som enligt praxis har rätt till ersättning för sveda och värk i form av psykiskt lidande och behöver därmed inte åberopa någon närmare bevisning om den skada de lidit. Utredningen ger tillräckligt stöd för att anta att de drabbats av skadestandsgrundande besvär. Eftersom de yrkade beloppen motsvarar schablonbeloppet vid uppsåtligt dödande ska de därför dömas ut, jämte begärd ränta.

Jawat Mohammadi var däremot inte biologisk släkt med Ali Reza Shojaei, utan dennes familjehemsfader från juli 2015 till februari 2018. Han tillhör därmed som utgångspunkt inte den ersättningsberättigade kretsen, och vid dödsfallet hade hushållsgemenskapen med Ali Reza Shojaei upphört sedan mer än två och ett halvt år. Det har visserligen kommit fram att Jawat Mohammadi och Ali Reza Shojaei höll regelbunden kontakt efter att Ali Reza Shojaei fyllt 18 och flyttat till eget boende, men det är inte fråga om så speciella omständigheter som i det ovan nämnda rättsfallet NJA 2000 s. 521, där det utgick ersättning till vuxna – icke sammanboende – syskon till den döde, som arbetade i samma rörelse som honom och träffade honom dagligen. Jawat Mohammadi kan mot denna bakgrund inte anses ha stått Ali Reza Shojaei särskilt nära på det sätt som krävs. Eftersom det därmed inte är visat att

Jawat Mohammadi har någon rätt till ersättning på grund av dödsfallet ska hans yrkande om detta avslås.

Häktning

För mord är det inte föreskrivet lindrigare straff än två års fängelse. Eftersom det inte är uppenbart att det saknas skäl till häktning ska Joakim Forsell därför stanna kvar i häktet till dess fängelsestraffet kan verkställas.

Brottsofferfond och ersättning

Eftersom Joakim Forsell dömts för brott som kan leda till fängelsestraff ska han betala 800 kr i avgift till brottsofferfond.

Den ersättning som begärts av målsägandebiträdet får anses skälig, med hänsyn till att målsägandena biträtt åtalet och biträdet därmed haft anledning att gå igenom hela förundersökningen.

Eftersom den offentliga försvararens begärda ersättning överstiger 100 000 kr har åklagarna fått yttra sig om ersättningen för arbete, men inte haft några synpunkter. Mot bakgrund av målets omfattning och beskaffenhet är den begärda ersättningen skälig.

Med hänsyn till Joakim Forsells ekonomiska förhållanden och utgången i målet ska staten betala kostnaden för hans försvar och för målsägandebiträdet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande lämnas in till tingsrätten **senast – med hänsyn till mellankommande helgdag - den 6 april 2021.**

För en enig rätt

Benny Wernqvist

Avräkningsunderlag bifogas.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19760226-9016	Datum för dom/beslut 2021-03-15
Efternamn Forsell	Förnamn Erik JOAKIM

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-10-29	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43
Telefon
0920-29 55 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

E-post
lulea.tingsratt@dom.se
Webbplats
<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt/behandling-av-personuppgifter/sa-behandlar-vi-personuppgifter/>

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19760226-9016	Datum för dom/beslut 2021-05-17
Efternamn Forsell	Förnamn Erik JOAKIM

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-10-29	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Lisa Nordbrandt

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se